PATVIRTINTA
UAB „Vilniaus vandenys“
Reg. data: 2026-09-03 Reg. Nr.: VTA-PL26-8
Valdybos posėdžio protokolu Nr.: PR-V26-12

Vilniaus vandenys

INFRASTRUKTŪROS EKSPLOATAVIMO IR PLĖTROS PLANAVIMO POLITIKA

Tikslas	Nustatyti gaires, kuriomis vadovaujantis būtų efektyviai valdoma infrastruktūra, siekiant užtikrinti saugų ir nepertraukiamą geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą.
Taikymo sritis	Bendrovės Gamybos tarnybos padaliniai
Susiję teisės aktai	UAB „Vilniaus vandenys“vandentiekio tinklų eksploatavimo tvarkos aprašas; UAB „Vilniaus vandenys“ Nuotekų tinklų eksploatavimo tvarkos aprašas; UAB „Vilniaus vandenys“ vandentiekio siurblinių eksploatavimo tvarkos aprašas; UAB „Vilniaus vandenys“ nuotekų siurblinių eksploatavimo tvarkos aprašas; UAB „Vilniaus vandenys“ nuotekų valyklų įrenginių techninės priežiūros ir remonto darbų organizavimo tvarkos aprašas; UAB „Vilniaus vandenys“ ilgalaikės veiklos strategija 2023-2032; UAB „Vilniaus vandenys“ Veiklos ir plėtros planas 2023-2027; UAB „Vilniaus vandenys“ infrastruktūros investicinių objektų planavimo tvarkos aprašas; UAB „Vilniaus vandenys“ infrastuktūros investicinių objektų statybos, rekonstravimo ir remonto darbų įgyvendinimo tvarkos aprašas. UAB „Vilniaus vandenys“gamybinių technologinių procesų atsargų rezervo formavimo tvarkos aprašas
Savininkas	Infrastruktūros planavimo skyriaus vadovas
Pirminės politikos sukūrimo data	Pirminė politika patvirtinta valdybos posėdyje 2020-10-08, protokolu Nr. 11

TURINYS

1. SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI 2
2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI 2
3. ESMINIAI POLITIKOS PRINCIPAI 2
4. POLITIKOS PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMAS 3
4.1. INFRASTRUKTŪROS EKSPLOATAVIMAS 4
4.2 INFRASTRUKTŪROS REKONSTRUKCIJOS IR PLĖTROS PLANAVIMAS 4
4.3 INVESTICIJŲ PLANAVIMAS 6
4.4 INVESTICIJŲ ĮGYVENDINIMAS 6
5. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS 6

1. SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

Bendrovė	UAB „Vilniaus vandenys“
Eksploatacija	Įrenginių ar Įrengimų technologinis valdymas, prevencinė įrenginių ar įrengimų priežiūra, remontas, matavimai, bandymai.
GIS	Geografinė informacinė sistema
HMIS	Hidraulinio modeliavimo informacinė sistema
Infrastruktūra	Geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų surinkimo tinklai, vandens slėgio kėlimo ir buitinių nuotekų siurblinės, nuotekų valymo įrenginiai, energetikos ūkio įrenginiai.
IS	Informacinės sistemos
Politika	UAB „Vilniaus vandenys“ infrastruktūros eksploatavimo ir plėtros planavimo politika
SCADA	Valdymo ir duomenų atvaizdavimo sistema (angl. Supervisory Control And Data Acquisition)
SP	Bendrovės veiklos strategija
Techninė politika	UAB „Vilniaus vandenys“ techninė politika
TVS	Turto valdymo sistema
VPP	Bendrovės veiklos ir plėtros planas
Verslo subjektas	Fizinis arba juridinis asmuo, kuris savarankiškai vykdo ūkinę, komercinę ar profesinę veiklą siekdamas gauti pajamų ar pelno

2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

2.1. Politika siekiama užtikrinti Bendrovės strategines kryptis, atitinkančias infrastruktūros eksploatavimą ir plėtros planavimą.

2.2. Politika nustato Bendrovės valdomos infrastruktūros įrenginių įrengimo, rekonstravimo ir eksploatavimo pagrindinius principus.

2.3. Bendrovė infrastruktūros eksploatavimo ir rekonstrukcijos techninius reikalavimus įgyvendina vadovaujantis Techninе politika.

2.4. Politika nustato, kad Bendrovės infrastruktūros eksploatacija, rekonstrukcija ir plėtra vyktų atsakingai ir užtikrintų ilgalaikę ekonominę naudą.

3. ESMINIAI POLITIKOS PRINCIPAI

3.1. Nustatyti Bendrovės valdomų infrastruktūros eksploatavimo objektų principus, kuriais vadovaujantis, eksploatuojant infrastruktūrą, būtų nekeliamas pavojus žmonių sveikatai ir gyvybei, tausojami gamtiniai ištekliai, bei neturėtų neigiamos įtakos aplinkai.

3.2. Užtikrinti teisės aktais numatytus reikalavimus geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui.

3.3. Nuosekliai kontroliuoti, kad darbai būtų organizuojami, vadovaujantis darbuotojų saugos ir sveikatos norminiais teisės aktų reikalavimais.

3.4. Darniai vykdyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros atnaujinimą ir plėtrą.

3.5. Nuosekliai gerinti teikiamų paslaugų kokybę, atliekant prevencinę tinklų priežiūrą, taip gerinant infrastruktūros tarnavimo laiką ir siekiant išvengti avarijų infrastruktūroje.

3.6. Siekti, kad eksploatuojant infrastruktūrą, infrastruktūros atnaujinimas ir investicijos į ją būtų atliekamos tik pasibaigus infrastruktūros naudingam tarnavimo laikotarpiui (išskyrus atvejus, kai infrastruktūros atnaujinimas reikalingas vykdant plėtrą, esant Verslo subjekto poreikiams arba atsiradus inovatyvesnėms, ekonomiškai efektyvesnėms technologijoms ir įrenginiams, pasikeitus teisės aktams).

3.7. Vystyti esamas technologines informacines sistemas (TVS, GIS, HMIS, Hubgrade), taip gerinant infrastruktūros stebėseną.

3.8. Užtikrinti vandens nuostolių mažinimą, gerinant vandens išgavimo ir tiekimo infrastruktūros efektyvumą.

3.9. Užtikrinti infiltracijos į nuotekų infrastruktūrą mažinimą, rekonstruojant nusidėvėjusią infrastruktūrą.

3.10. Siekti kuo mažesnėmis Bendrovės sąnaudomis planuoti ir įgyvendinti infrastruktūros eksploataciją, rekonstrukciją ir plėtrą, renkantis ekonomiškai efektyviausią sprendimą.

3.11. Infrastruktūros rekonstrukcija ir plėtra planuojama taip, kad geriausiai atitiktų visuomenės, kitų suinteresuotųjų šalių ir Bendrovės poreikius, užtikrinant jų įtraukimą į sprendimų planavimo procesą.

3.12. Infrastruktūros rekonstrukcija ir plėtra planuojama, laiku identifikuojant suinteresuotąsias šalis, įvertinant projekto poveikį joms bei planuojant jų įtraukimą ir informavimą ankstyvuose projekto etapuose, proporcingai projekto mastui, poveikiui ir rizikai.

3.13. Darniai plėtoti infrastruktūrą, atsižvelgiant į vartotojų išreikštą poreikį, efektyviai panaudojant investicijas.

3.14. Diegti rinkoje išbandytas infrastruktūros skaitmenizavimo technologijas ir infrastruktūros valdymo sistemas bei didinti išgaunamos energijos kiekį iš atsinaujinančių šaltinių.

3.15. Ieškoti ir diegti inovatyvius infrastruktūrinius sprendimus, leidžiančius sumažinti Bendrovė sąnaudas bei padidinti infrastruktūros veiklos patikimumą.

4. POLITIKOS PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMAS

Politikoje numatyti principai įgyvendinami 4-iais etapais (1 pav.).

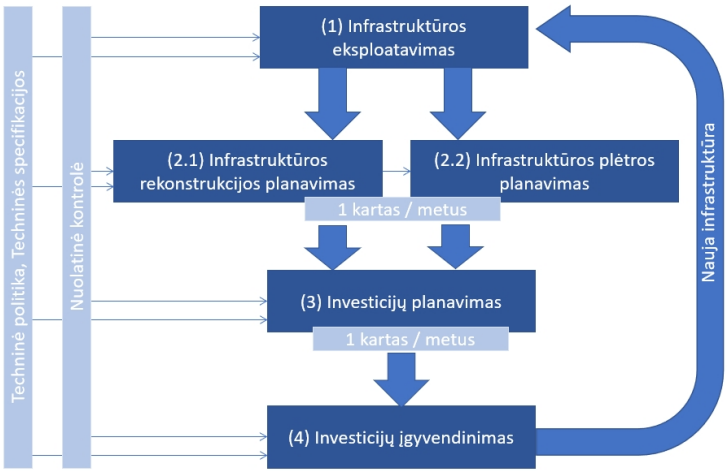

1 pav. Principų įgyvendinimo etapų schema

4.1. INFRASTRUKTŪROS EKSPLOATAVIMAS

4.1.1. Bendrovės infrastruktūros eksploatavimas apima infrastruktūros planinę techninę priežiūrą, technologinį valdymą, remontą, bandymus ir matavimus, užtikrinant teikiamų paslaugų kokybę.

4.1.2. Tinkama infrastruktūros eksploatacija užtikrinama Bendrovei rengiant metinius darbų planus, rengiant ir įgyvendinant infrastruktūros rekonstrukcijos planus, operatyviai šalinant gedimus ir avarijas.

4.1.3. Bendrovės infrastruktūros metiniai darbų planai sudaromi, vadovaujantis galiojančiais išorės ir vidiniais teisės aktais ir įvertinus praeitų laikotarpių faktiškai atliktų darbų datas, gamintojo eksploatacijos dokumentaciją, SCADA rodiklius, atliktas ankstesnes apžiūras, užfiksuotus gedimus ir avarijas, vadovaujantis Gaisrinės saugos taisyklėmis, HMIS 4.1.4. Bendrovės valdomos infrastruktūros eksploatacijos darbai skirstomi į:

4.1.4. Techninę priežiūrą (eksploatavimas, priežiūra, reitingavimas), kurios metu vertinamas infrastruktūros techninių, administravimo ir valdymo veiksmų derinys, skirtas infrastruktūrai išlaikyti arba atkurti iki būklės, kurioje ji gali atlikti reikalaujamą funkciją.

4.1.5. Techninę priežiūrą pagal būklę (apžiūros, defektų nustatymas, remontas), kurios metu atliekama prevencinė priežiūra, kurią sudaro infrastruktūros būklės stebėjimas ir / arba tikrinimas ir / arba testavimas bei tolesnė techninė priežiūra.

4.1.6. Korekcinę techninę priežiūrą (avarijų likvidavimas, kasimai), kurios metu vykdomi darbai nustačius gedimą. Jos tikslas atstatyti įrenginį į būseną, kurioje jis atliktų reikalaujamą funkciją.

4.1.7. Remontas, kurio metu iš dalies ar visiškai atkuriama įrenginio techninė būklė, atitaisomi įrenginio gedimai ir įrenginys vėl atlieka pradinę funkciją.

4.1.8. Atsakingi darbuotojai už turto administravimą, jo valdymą Bendrovės padaliniuose kasmet planinės, neplaninės inventorizacijos metu ar dėl kitų pasikeitusių gamybinių, procesinių aplinkybių įvertina eksploatuojamo turto būklę. Būklės įvertinimui naudojamasi infrastruktūros rekonstrukcijos objektų reitingavimo metodika. Po atliktos kaštų ir naudos analizės teikiamas tarnybinis raštas su detalia informacija ir priežastimis Finansinės apskaitos skyriui nustatyti naują likusį naudingo turto tarnavimo laikotarpį.

4.1.9. Bendrovė, eksploatuodama, turi užtikrinti, kad infrastruktūra būtų tinkama nustatytam naudojimui ir atitiktų norminių teisės aktų reikalavimus.

4.1.10. Bendrovė, siekdama užtikrinti nenutrūkstamą Bendrovės veiklą, operatyvų avarijų lokalizavimą ir gedimų šalinimą, formuoja kritinių įrenginių atsargų atskirą rezervą centriniame sandėlyje pagal gamybinių technologinių procesų atsargų rezervo formavimo tvarkos aprašą.

4.2. INFRASTRUKTŪROS REKONSTRUKCIJOS IR PLĖTROS PLANAVIMAS

4.2.1. Eksploatuojant infrastruktūrą ir vedant aktualius duomenis apie esamą infrastruktūros techninę būklę, atsiranda poreikis ją atnaujinti (rekonstruoti infrastruktūrą) bei, siekiant užtikrinti naujų vartotojų prijungimą prie infrastruktūros, atsiranda poreikis praplėsti esamą infrastruktūrą (planuoti infrastruktūros plėtrą).

4.2.2. Tikslingam investicijų paskirstymui, infrastruktūros rekonstrukcijos objektai yra reitinguojami, pasitelkiant Bendrovės IS. Kai dėl objektyvių priežasčių (nėra pakankamai statistinių duomenų, kuriuos galima būtų panaudoti reitingavimui), reitinguoti objektų IS negalima, taikomas ekspertinis vertinimas.

4.2.3. Vertinant esamos infrastruktūros pagrindinius kriterijus, tokius kaip: objekto svarba (eksploatavimo metai, medžiaga, skersmuo, tinklo tipas, galia, našumas, valdiklio, modemo tipas ir kita) ir būklė (aplinkos sąlygos, triukšmo lygis, grandinės būklė, konstrukcijos būklė, remontų skaičius, avarijų skaičius, TV diagnostikos išvada, jungiamųjų kontaktų būklė ir kita), sudaromi infrastruktūros objektų reitingavimo sąrašai. Vertinamų kriterijų reikšmės imamos iš Bendrovės IS statistinių duomenų, žurnalų, pasų bei pagal ekspertinį vertinimą. Šiais kriterijais vadovaujamasi taikant reitingavimą tiek IS pagalba, tiek ekspertiniu vertinimu.

4.2.4. Sudarius reitingavimo sąrašus, yra tinkamai paskirstomi Bendrovės investiciniai ištekliai objektų rekonstrukcijai įgyvendinti, efektyviai valdant Bendrovės proceso rezultatus.

4.2.5. Infrastruktūros rekonstrukcijos reitingavimo objektų sąrašas rengiamas vieną kartą per metus ir koreguojamas pagal poreikį, laikantis visų vidaus teisės aktų nurodytų procedūrų.

4.2.6. Turint rekonstrukcijai reikiamų objektų eilę / sąrašą, planuojamos investicijos. Į investicinį planą patenka didžiausius balus turintys infrastruktūros objektai, atsižvelgiant į turimą biudžetą.

4.2.7. Parenkant rekonstrukcijos metodą, įvertinami alternatyvūs metodai, pagal ekonominius kriterijus ilgalaikėje perspektyvoje.

4.2.8. Infrastruktūros plėtrą planuoja Verslo subjektai ir Bendrovė, vadovaudamiesi galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais, teritorijų prioritetų kryptimis ir ekonominio naudingumo kriterijais.

4.2.9. Verslo subjektai, planuodami Infrastruktūros plėtrą, su atsakingomis savivaldybėmis sudaro infrastruktūros statybos sutartis, kurių pagrindu Infrastruktūra, po plėtros planų įgyvendinimo yra neatlygintinai perduodama savivaldybėms. Savivaldybės po tarybų sprendimų infrastruktūros turtą perduoda kaip turtinį įnašą įstatinio kapitalo didinimui Bendrovei, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. 758 „Dėl sprendimo investuoti valstybės ir savivaldybių turtą priėmimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ patvirtintu Sprendimo investuoti valstybės ir savivaldybių turtą priėmimo tvarkos aprašu.

4.2.10. Bendrovė infrastruktūros plėtrą planuoja pagal šiuos pagrindinius kriterijus: reikiamos įrengti Infrastruktūros kiekis ir planuojamų prijungti būstų skaičius (išskyrus verslo subjektus). Šie kriterijai lemia plėtros projektų ekonominį naudingumą ir atsiperkamumą, todėl plėtrai skirtos investicijos paskirstomos tikslingai, nuo ekonomiškai efektyviausio plėtros projekto iki mažiausiai efektyvaus. Vykdant infrastruktūros plėtrą remiamasi ekonominio efektyvumo pagrindu, todėl Bendrovė investiciniais plėtros projektais suteikia galimybę prisijungti prie centralizuotų vandentiekio ir nuotekų tinklų kuo daugiau potencialių vartotojų, investuojant kuo mažesnę lėšų dalį.

4.2.11. Infrastruktūros plėtros planavimo tikslai:

4.2.11.1 Nustatyti optimalų investicinių Infrastruktūros objektų sąrašą.

4.2.11.2 Sudaryti ateinančių vienerių metų investicinių Infrastruktūros objektų planą.

4.2.12. Įgyvendinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuosius planus bei savivaldybių teritorijų bendruosius planus, Europos Sąjungos direktyvas atsižvelgiant į turimas lėšas ir efektyviausią jų panaudojimą.
4.2.13. Infrastruktūros plėtros reitingavimo objektų sąrašas rengiamas vieną kartą per metus.
4.2.14. Turint plėtrai reikiamų objektų sąrašą planuojamos investicijos. Į investicinį planą patenka mažiausius reitingo koeficientus turintys infrastruktūros objektai, atsižvelgiant į turimą biudžetą.

4.3. INVESTICIJŲ PLANAVIMAS

4.3.1. Pagal sudarytus infrastruktūros rekonstrukcijos ir plėtros objektų sąrašus, pasitelkiant IS ir taikant ekspertinį vertinimą, yra sudaromi investicinių objektų planai.
4.3.2. Bendrovėje rengiama ir patvirtinama veiklos strategija, veiklos ir plėtros planas, kuriais remiantis, rengiamas metinis investicinių objektų sąrašas, kuris koreguojamas pagal poreikį, išlaikant visas vidaus teisės aktų nurodytas procedūras ir argumentuojant investicijų poreikį infrastruktūros objektui.
4.3.3. Patvirtinus Bendrovės investicinių objektų planus ir jiems skirtą biudžetą, inicijuojamas investicijų įgyvendinimas.

4.4. INVESTICIJŲ ĮGYVENDINIMAS

4.4.1. Infrastruktūros investicinių objektų statybos, rekonstravimo ir kapitalinio remonto darbų įgyvendinimas atliekamas Bendrovės lėšomis arba iš kitų finansavimo šaltinių.
4.4.2. Investicijų įgyvendinimas skirstomas į 3 etapus:
4.4.2.1. Viešųjų pirkimų procedūros vykdomos, vadovaujantis galiojančių teisės aktų reikalavimais ir procedūromis.
4.4.2.2. Investicinio Objekto įgyvendinimas vykdomas, vadovaujantis galiojančių teisės aktų reikalavimais ir procedūromis.
4.4.2.3. Objekto užbaigimo procedūros įgyvendinamos vadovaujantis galiojančių teisės aktų reikalavimais ir procedūromis.

5. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

5.1. Politika tvirtinama ir keičiama Valdybos sprendimu. Politika peržiūrima ne rečiau kaip 1 (vienerius) metus ir esant poreikiui atnaujinama.
5.2. Politika taikoma tiesiogiai. Bendrovė užtikrina, kad su Politika susipažintų ir jos nuostatų laikytųsi visi asmenys, kurie dalyvauja infrastruktūros eksploatavime ir plėtros planavime.
5.3. Už Politikos nuostatų atitikties ir įgyvendinimo rezultatų pateikimą Bendrovės valdybai, o taip pat Generaliniam direktoriui ne rečiau kaip kartą per metus, yra atsakingas Bendrovės Gamybos tarnybos direktorius.
5.4. Politika viešai skelbiama Bendrovės interneto svetainėje https://www.vv.lt.
5.5. Vadovaujantis šia Politika, rengiami Bendrovės vidiniai teisės aktai įgyvendinantys nurodytus Politikos principus.